VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 111)**

z dnia 19 lutego 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 111)

19 lutego 2019 r.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Zaremby (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli „Gospodarowanie mieniem akademii morskich w Gdyni i Szczecinie",

– informację o gospodarowaniu wodami w Polsce w latach 2016–2017 (druk nr 2836).

W posiedzeniu udział wzięli: **Grzegorz Witkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Mieczysław Łuczak** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Andrzej Świderek** dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Agnieszka Wójcik** dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Piątek** zastępca głównego inspektora nadzoru budowlanego wraz ze współpracownikami, **Joanna Kopczyńska** zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie", **Małgorzata Marciniewicz-Mykieta** zastępca dyrektora Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, **Wojciech Ślączka** rektor Akademii Morskiej w Szczecinie wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Grażyna Kućmierowska**, **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Witam państwa serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Witam posłów oraz zaproszonych gości.

Z tego, co widzę, mamy kworum.

Proszę państwa, w porządku dziennym mamy dwa punkty. Zanim je przedstawię, chciałbym przywitać naszych gości, a mianowicie panią Katarzynę Antkiewicz – głównego specjalistę w Departamencie Edukacji Morskiej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, panią Małgorzatę Bogucką-Szymalską – zastępcę dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, pana Arkadiusza Brzeskiego – radcę prawnego Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, pana Pawła Ciećko – głównego inspektora ochrony środowiska, pana Ireneusza Czarnowskiego – prorektora do spraw nauki Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, panią Ewę Jasiurską-Kluczek – dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku, pana Dariusza Jurczuka – doradcę ekonomicznego w Delegaturze Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku, panią Joannę Kopczyńską – zastępcę prezesa do spraw zarządzania środowiskiem wodnym Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie", pana Mieczysława Łuczaka – wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli, panią Anetę Łyżwińską – głównego specjalistę w Departamencie Edukacji Morskiej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, pana Marka Maja – doradcę ekonomicznego w Najwyższej Izbie Kontroli, panią Małgorzatę Marciniewicz-Mykietę – zastępcę dyrektora Departamentu Monitoringu Środowiska w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, panią Katarzynę Markuszewską – specjalistę

w Biurze Organizacyjnym Najwyższej Izby Kontroli, pana Krzysztofa Piątka – zastępcę głównego inspektora nadzoru budowlanego, pana Łukasza Pierona – starszego specjalistę w Departamencie Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, pana Przemysława Rdesa – naczelnika wydziału w Departamencie Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, pana Wojciecha Ślączkę – rektora Akademii Morskiej w Szczecinie, pana Andrzeja Świderka – dyrektora Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, panią Iwonę Świderską – dyrektor Departamentu Inspekcji i Kontroli Budowlanej w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego, panią Edytę Tuszyńską – doradcę prawnego w Departamencie Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, pana Grzegorza Witkowskiego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, panią Elżbietę Wojniłko – dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji w Akademii Morskiej w Szczecinie, panią Małgorzatę Woźnicką – kierownik programu „Hydrogeologia i Środowisko" w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym oraz panią Agnieszkę Wójcik – dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Witam serdecznie.

W porządku dziennym posiedzenia mamy dwa punkty. Jest to rozpatrzenie informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli „Gospodarowanie mieniem Akademii Morskich w Gdyni i Szczecinie", a w punkcie drugim rozpatrzenie informacji o gospodarowaniu wodami w Polsce w latach 2016–2017 (druk nr 2836). Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjmuje zaproponowany porządek dzienny. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. O zreferowanie pierwszego punktu poproszę pana prezesa Mieczysława Łuczaka.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Mieczysław Łuczak:

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, nasze badanie objęło okres od 17 października 2017 roku do 15 marca 2018 roku. Dotyczyło gospodarowania mieniem akademii morskich w Gdyni i Szczecinie. Akademia Morska w Gdyni od dnia 1 września 2018 roku zmieniła nazwę na Uniwersytet Morski w Gdyni.

Kontrola została przeprowadzona z inicjatywy sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 2016 roku. Cele główne, pytania główne to: czy uczelnie prawidłowo gospodarowały wybranymi składnikami mienia, czy uczelnie zorganizowały i wdrażały politykę gospodarowania mieniem, czy uczelnie gospodarowały składnikami w sposób prawidłowy oraz czy należycie zabezpieczały swoje interesy, czy uczelnie prawidłowo ustalały i dochodziły należności z tytułu gospodarowania mieniem, czy podmioty, które korzystały z mienia uczelni, właściwie nim gospodarowały.

Szanowni państwo, skontrolowaliśmy Akademię Morską w Gdyni – obecnie, jak powiedziałem, Uniwersytet Morski w Gdyni – Akademię Morską w Szczecinie, Studium Doskonalenia Kadr Akademii Morskiej w Gdyni Sp. z o.o. Okres objęty kontrolą obejmował lata 2015–2017.

Panie przewodniczący, wiem, że jeżeli będę dalej mówił, to pani dyrektor będzie powtarzała. W związku z tym mam prośbę do pana przewodniczącego, żeby to pani dyrektor przedstawiła ocenę i całość kontroli.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Oczywiście, proszę bardzo. To już od państwa zależy, jak się państwo podzielicie rolami. Proszę bardzo.

Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku Ewa Jasiurska-Kluczek:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, jak pan prezes Łuczak był uprzejmy wspomnieć, kontrola była przeprowadzona z inicjatywy Komisji. Chodziło o objęcie kontrolą zagadnień dotyczących wykorzystania przez podmioty prywatne obiektów i sprzętu należących do Akademii Morskiej w Gdyni i Akademii Morskiej w Szczecinie. Będę się posługiwała nazwami z kontrolowanego okresu, który obejmował lata 2015–2017.

Jednocześnie w 2012 roku Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku przeprowadziła kontrolę doraźną w Akademii Morskiej w Gdyni, w wyniku której ujawniono nieprawidłowości związane z gospodarowaniem składnikami mienia. W wyniku kontroli sformułowano ocenę negatywną w konsekwencji dokonanych ustaleń. Wymienię tylko niektóre z nich. Były to: kwaterowanie w hotelu asystenckim w sposób niegospodarny oraz z naruszeniem obowiązujących zarządzeń rektora, nieprzestrzeganie postanowień umów dotyczących zakupu dwóch łodzi wiosłowo-żaglowych, nieprzestrzeganie ustawy – Prawo zamówień publicznych przy zakupie dwóch szalup ratunkowych, remoncie kabiny na jednostce „Dar Młodzieży", a także przy zakupie samochodu na potrzeby realizacji projektu badawczego. Stwierdzono wówczas także nieprawidłowości w prowadzeniu postępowań rekrutacyjnych na stanowisko kanclerza oraz zastępcy kanclerza.

Pan prezes również był uprzejmy powiedzieć o tym, co kontrolowaliśmy. Powtórzę, że były to kwestie dotyczące tego, czy uczelnie prawidłowo gospodarowały wybranymi składnikami mienia, czy zorganizowały i wdrażały politykę gospodarowania mieniem, czy gospodarowały składnikami mienia w sposób prawidłowy oraz czy należycie zabezpieczały swoje interesy, czy prawidłowo ustalały i dochodziły należności z tytułu gospodarowania mieniem, czy podmioty, które korzystały z mienia uczelni, właściwie nim gospodarowały. Oprócz obydwu akademii morskich kontrolowane było także Studium Doskonalenia Kadr Akademii Morskiej w Gdyni. Jest to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością funkcjonująca od roku 1998, ze stuprocentowym udziałem Akademii Morskiej w Gdyni. Została przekształcona w roku 1998 ze spółki cywilnej pod tą samą nazwą i wniesiona aportem przez Akademię Morską w Gdyni.

Stwierdzony stan w wyniku kontroli. W kontrolowanym okresie akademie morskie w Szczecinie i Gdyni opracowały wewnętrzne plany gospodarowania mieniem. Składniki majątku trwałego kontrolowanych uczelni, w tym lokale użytkowe, były udostępniane podmiotom zewnętrznym z przeznaczeniem na prowadzenie działalności statutowej lub gospodarczej. Nie stwierdziliśmy wynajęcia lub wydzierżawienia składników mienia w sposób zakłócający realizację zadań statutowych kontrolowanych akademii. Uczelnie prowadziły ewidencję księgową w sposób umożliwiający bieżące monitorowanie ich stanu. Ponadto w przypadku wystąpienia zaległości podejmowano działania w celu ich wyegzekwowania, a wszystkie objęte badaniem zaległości zostały uregulowane.

Stwierdzony stan odnosi się również do stanu aktywów trwałych obydwu kontrolowanych uczelni. Możecie państwo zobaczyć to na slajdzie. Nie będę cytowała dokładnych liczb, tym bardziej że są to dane z lat 2015–2017. Powiem tylko, że przychody ze sprzedaży majątku zamknęły się zyskiem netto. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Akademia Morska w Gdyni posiadała udziały w czterech spółkach prawa handlowego o łącznej wartości nominalnej 318 tys. zł. Udział uczelni w kapitale zakładowym spółek – zaraz powiem o tym troszkę bardziej szczegółowo – wynosił od 5,45% do 100%. Ponadto uczelnia była fundatorem fundacji Akademii Morskiej w Gdyni, w wyniku czego fundacji przekazano środki w kwocie 20 tys. zł.

Na kolejnym slajdzie widać wartości nominalne udziałów. Udział w podmiocie TEMAT Sp. z o.o. – jest to podmiot zajmujący się usługami wydawniczymi – wynosi 6 tys. zł. Jeżeli chodzi o udział procentowy, jest to około 6%. Enamor Sp. z o.o. to przedsiębiorstwo badawczo-produkcyjne. Tutaj udział wynosi 241 tys. zł, co stanowi 7,32%. Jeżeli chodzi o kontrolowane Studium Doskonalenia Kadr Akademii Morskiej w Gdyni, udział kapitału Akademii Morskiej w Gdyni wynosi 100%. Jeżeli chodzi o Academy Maritime Services, udział wynosi 20 tys. zł, co stanowi 41%. Jest to podmiot będący agencją pracy, zajmującą się pośrednictwem pracy dla marynarzy.

Jeżeli chodzi o ustalenia dotyczące Akademii Morskiej w Gdyni, stwierdzono, że w tej jednostce ustalone zasady gospodarowania mieniem nie zawsze były przestrzegane, w związku z czym przy realizacji zadań wystąpiły nieprawidłowości. Zarządzeniem rektora z 2008 roku nadzór nad wykonywaniem zadań, krótko mówiąc – dziekanów wydziałów podporządkowano bezpośrednio rektorowi.

Przyjęte w regulaminie organizacyjnym zależności funkcjonalne i hierarchiczne pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi akademii, polegające między innymi na sprawowaniu nadzoru nad jej wydziałami bezpośrednio przez pana rektora,

a także zakres zadań i uprawnień nadanych kanclerzowi uczelni uniemożliwiały sprawowanie przez niego w kontrolowanym okresie prawidłowego nadzoru nad realizacją umów najmu, które zostały zawarte ze skontrolowanym Studium Doskonalenia Kadr przez osoby reprezentujące trzy wydziały uczelni i dotyczyły znajdujących się na tych wydziałach pomieszczeń. Dodam, że mowa tutaj o Wydziale Mechanicznym, Wydziale Nawigacyjnym oraz Wydziale Elektrycznym. Niektórzy pracownicy uczelni realizujący zajęcia dydaktyczne byli jednocześnie osobami rozliczającymi dokumenty.

Ponadto niektórzy pracownicy Wydziału Mechanicznego Akademii Morskiej w Gdyni realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach umów zawartych ze studium jednocześnie reprezentowali uczelnię w zawieranych z tą spółką umowach dotyczących najmu pomieszczeń, w których prowadzone były zajęcia. Jak powiedziałam, rektor swoim zarządzeniem w regulaminie organizacyjnym podporządkował podległość dziekanów samemu sobie, natomiast kanclerz odpowiedzialny za gospodarowanie majątkiem nie miał wpływu na treść umów, o których tutaj mówię. Docierały one do wiadomości kanclerza po ich zawarciu.

Jednocześnie stwierdzono, że z powodu braku w Akademii Morskiej w Gdyni stosownych ewidencji nie było wiadomo, ile umów najmu, dzierżawy bądź użyczenia zawarto w latach 2015–2016. W konsekwencji nie można było ustalić kwoty przychodów uzyskanych z tego tytułu. Natomiast w roku 2017 zawarto 131 podobnych umów.

W dwóch z trzynastu kontrolowanych umów zawartych przez Akademię Morską w Gdyni na wynajem pomieszczeń dla studium wykazano niższą od faktycznej powierzchnię stanowiącą podstawę do wyliczenia czynszu. W wyniku tych rozbieżności czynsz został zaniżony o łączną kwotę 24 800 zł. Inne ustalenia z kolei wykazują, że na skutek przyjęcia nieprawidłowej wysokości stawki czynszu za najem sal wykładowych i laboratorium Wydziału Mechanicznego w drugim półroczu 2016 roku zawyżono należności o kwotę 2600 zł. Przyjęto stawki z poprzedniego okresu.

Rektor Akademii Morskiej w Gdyni nie zatwierdził stawek czynszu i opłat na 2017 rok między innymi za najem mienia uczelni, do czego zobowiązywały go postanowienia zarządzenia nr 7 z sierpnia 2008 roku. Skutkiem tego w 2017 roku obowiązywały stawki ustalone na 2016 rok. Dodam jeszcze, że przedmiotem najmu na rzecz Studium Doskonalenia Kadr były pomieszczenia akademii o łącznej powierzchni 1535 m^2, sale wykładowe o powierzchni 687 m^2, w tym sale z zainstalowanymi symulatorami o powierzchni 398 m^2, a ponadto pomieszczenia biurowe oraz bar. Dodatkowo było to 1250 m^2 gruntu wynajmowanego pod parking dla Studium Doskonalenia Kadr.

Część zapisów protokołu posiedzenia komisji do spraw przetargu na sprzedaż 71 lokali mieszkalnych stanowiących własność Akademii Morskiej w Gdyni, znajdujących się w budynku posadowionym na terenie nieruchomości gruntowej przy ul. Beniowskiego w Gdyni, było niezgodnych z niektórymi postanowieniami regulaminu przetargu. Między innymi chodziło o postanowienia dotyczące składania ofert. Dopuszczono możliwość składania nieograniczonej liczby ofert na nieograniczoną liczbę lokali. Dodam jeszcze, że na sprzedaż owych lokali akademia uzyskała uprzednio zgodę ministra skarbu państwa. Była to zgoda na dokonanie czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej równowartość kwoty 250 tys. euro, zgodnie z art. 94 ust. 4 obowiązującej wówczas ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Stwierdzono także, że powołanie komisji konkursowej w celu rozstrzygnięcia konkursu na prowadzenie stołówki studenckiej, jak też wybór oferty były niezgodne z regulaminem tego konkursu. Komisja została powołana przez prorektora do spraw kształcenia zamiast przez rektora uczelni, a wybrana oferta nie spełniała wymogów regulaminu konkursu, dlatego że nie zawierała aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Sądowego. Umowa na prowadzenie żywienia w stołówce została podpisana przez prorektora do spraw kształcenia i kwestora uczelni, którzy nie posiadali pisemnego pełnomocnictwa rektora.

Stwierdzone nieprawidłowości w gospodarowaniu mieniem akademii świadczą o tym, iż w środowisku wewnętrznym uczelni, mówiąc o kategoriach kontroli zarządczej, nie zapewniono właściwej struktury organizacyjnej oraz delegowania uprawień, a więc wła-

ściwej struktury zgodnej ze standardami, która powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Jeżeli chodzi o delegowanie uprawnień, powinny one być precyzyjnie określone przede wszystkim co do zakresu uprawnień poszczególnych osób zarządzających oraz pracowników. Tak stanowią standardy kontroli zarządczej.

Kończąc omawianie ustaleń dotyczących Akademii Morskiej w Gdyni, dodam jeszcze, że pan rektor w konsekwencji regulacji, w której w regulaminie organizacyjnym ustanowił zasadę, że dziekani poszczególnych wydziałów bezpośrednio mu podlegają, nazywając to autonomią uczelni, pozbawił kanclerza możliwości ustalania zasad gospodarowania majątkiem, w szczególności ustalania zasad i warunków wynajmowania i użyczania czy też dzierżawienia majątku. Oczywiście autonomia uczelni bez wątpienia dotyczy działalności dydaktycznej. Wspomnianym postanowieniem regulaminu wyłączono możliwość podejmowania decyzji w zakresie gospodarowania majątkiem czy też wpływu na określenie zasad gospodarowania nim przez kanclerza.

Przechodzę teraz do ustaleń dotyczących Akademii Morskiej w Szczecinie. Macie tutaj państwo informacje dotyczące stanu aktywów trwałych. W kontrolowanym okresie działalności przychody ze sprzedaży osiągnięto w kwotach podanych na prezentacji.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Akademia Morska w Szczecinie posiadała 100% udziałów w jednej spółce prawa handlowego o łącznej wartości 641 tys. zł oraz 27% wkładów o wartości 10 tys. zł w Fundacji Rozwoju Akademii Morskiej w Szczecinie. Dodam jeszcze, że wspomniana spółka prawa handlowego to Centrum Innowacji Akademii Morskiej w Szczecinie Sp. z o.o. o charakterze spółki celowej utworzonej na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym w celu komercjalizacji badań i prac rozwojowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wdrożenie zasad gospodarowania mieniem, jak również gospodarkę mieniem w Akademii Morskiej w Szczecinie. Zbycia składnika majątkowego dokonano zgodnie z regulaminem licytacji. Na podstawie objętej badaniem dokumentacji dotyczącej jedenastu umów stwierdzono, że zawarto je zgodnie z zasadami określonymi w pismach okólnych kanclerza. W jednostce tej pisma o charakterze pism okólnych w tej sprawie wydawał kanclerz. Wszystkie umowy najmu i dzierżawy sporządzono w formie pisemnej, zgodnie ze wzorem określonym w regulacjach wewnętrznych. Podpisały je osoby upoważnione. Zawarte w nich postanowienia zabezpieczały interesy wynajmującego.

Warto podkreślić, że akurat tym aspekcie jest to przeciwstawne do ustaleń dokonanych w Akademii Morskiej w Gdyni, gdzie wszystkie kontrolowane umowy zostały podpisane przez osoby nieupoważnione, czyli przez osoby nieposiadające właściwego pełnomocnictwa bądź upoważnienia rektora.

W umowach prawidłowo określono stawki czynszu. Ich wysokość pokrywała koszty utrzymania nieruchomości. Stwierdzono również, że Akademia Morska w Szczecinie prawidłowo ustalała kwoty badanych należności z tytułu gospodarowania mieniem. To tyle, jeżeli chodzi o ustalenia dotyczące Akademii Morskiej w Szczecinie.

Jeżeli chodzi o trzecią kontrolowaną jednostkę, czyli Studium Doskonalenia Kadr Akademii Morskiej w Gdyni, w odróżnieniu od Akademii Morskiej w Szczecinie w Gdyni od 1998 roku funkcjonuje podmiot zewnętrzny, którego jedynym udziałowcem jest Akademia Morska w Gdyni. Studium organizuje różnego rodzaju kursy oraz prowadzi Gdyńską Szkołę Morską przygotowującą do egzaminu przed Centralną Morską Komisją Egzaminacyjną na stanowiska oficera wachtowego, oficera mechanika wachtowego oraz oficera elektroautomatyka. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w budynkach i laboratoriach Akademii Morskiej w Gdyni z wykorzystaniem symulatorów studium. Studium wynajmuje, wydzierżawia również część symulatorów od akademii. Kadrę dydaktyczną stanowią głównie pracownicy Akademii Morskiej w Gdyni.

Stwierdzono, że studium wypełniało swoje zobowiązania wynikające z postanowień umów, które zawarło z Akademią Morską w Gdyni w zakresie współpracy z wynajmującym przy użytkowaniu pomieszczeń i gruntów. Zostały one wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz były utrzymywane w należytym stanie technicznym. Nie stwierdzono naruszenia postanowień zawartych umów. Wszystkie wynajmowane pomieszczenia były czyste, zadbane, estetyczne oraz właściwie zabezpieczone.

Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni regulowano zgodnie z warunkami zawartych umów na podstawie faktur. Opłaty eksploatacyjne za wodę ciepłą i zimną oraz pozostałe media obliczano według cen operatorów i regulowano na podstawie miesięcznych faktur wystawianych przez uczelnię. Stwierdzono, iż czynsze oraz opłaty były wnoszone terminowo. Drobne opóźnienia w płatności trzech z dwudziestu badanych faktur wynikały z przedłużającej się procedury sprawdzenia dokumentów księgowych. Były to opóźnienia wynoszące sześć i dwanaście dni. Takie są dokładne ustalenia.

W konsekwencji dokonanych ustaleń sformułowano ocenę ogólną, zgodnie z którą Akademia Morska w Szczecinie prawidłowo gospodarowała wybranymi składnikami mienia. Gospodarka realizowana była na podstawie ustanowionych i wdrożonych polityk gospodarowania mieniem. Zbywanie składników majątkowych, najem, dzierżawa oraz użyczenie mienia odbywało się zgodnie z zasadami określonymi w tychże regulacjach oraz w sposób zabezpieczający interesy uczelni. Należności z tego tytułu uczelnia dochodziła terminowo i w prawidłowej wysokości.

Odnosząc się do oceny Akademii Morskiej w Gdyni, należy stwierdzić, że uczelnia ta gospodarowała wybranymi składnikami mienia w sposób niezgodny z ustanowionymi politykami. Stwierdzono wiele nieprawidłowości w tym zakresie, stwarzających wręcz ryzyko naruszenia interesów uczelni. Dotyczyło to zwłaszcza relacji akademii ze Studium Doskonalenia Kadr. Wszystkie umowy najmu pomieszczeń zawarte przez Akademią Morską w Gdyni ze studium, jak już wspomniałam, były zawarte przez osoby nieuprawnione. Część z umów zawarto i rozliczano w sposób stwarzający ryzyko wystąpienia konfliktu interesów. Osoby, które reprezentując Akademię Morską w Gdyni, podpisywały i rozliczały umowy ze studium, posiadając tym samym w swojej dyspozycji przedmiot najmu bądź dzierżawy, pobierały równocześnie wynagrodzenia za prowadzone na rzecz studium zajęcia dydaktyczne. Zajęcia te oczywiście odbywały się w pomieszczeniach wynajętych od akademii. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli tego rodzaju działania stwarzały istotne ryzyko wystąpienia konfliktu interesów, a tym samym naruszenia prawidłowego zarządzania i gospodarowania mieniem.

Stwierdzono też, że część zapisów protokołu posiedzenia komisji do spraw przetargu na sprzedaż lokali mieszkalnych stanowiących własność Akademii Morskiej w Gdyni była niezgodna z postanowieniami regulaminu przetargu. W Akademii Morskiej w Gdyni stwierdzono również przypadki nieprawidłowego ustalania należności z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości. Mowa tutaj o zaniżeniu czynszu, a w jednym przypadku o zawyżeniu. W umowach najmu bądź dzierżawy poszczególnych nieruchomości zamieszczono nierzetelne dane o powierzchni oraz wysokości czynszu.

Przyjęte w latach 2015–2016 zależności organizacyjne między poszczególnymi jednostkami Akademii Morskiej w Gdyni, o których mówiłam wcześniej, czyli podległość dziekanów wydziałów bezpośrednio rektorowi, jak też zakres zadań i uprawnień kanclerza uniemożliwiały kanclerzowi sprawowanie prawidłowego nadzoru nad procesem zawierania umów najmu, zwłaszcza w zakresie wynajmu pomieszczeń dla studium, co w konsekwencji doprowadziło do niewłaściwego zarządzania mieniem. Kontrola wykorzystania przez studium wynajmowanych pomieszczeń Akademii Morskiej w Gdyni wykazała, że użytkowano je zgodnie z przeznaczeniem oraz zgodnie z zawartymi umowami. Należności regulowano terminowo.

Ze względu na specyfikę kontrolowanej działalności i indywidualny charakter stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała wniosków systemowych. Sformułowano natomiast wnioski pokontrolne do rektora Akademii Morskiej w Gdyni oraz do zarządu Studium Doskonalenia Kadr Akademii Morskiej w Gdyni. Do rektora skierowano wnioski dotyczące zapewnienia zawierania umów w imieniu akademii wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, wzmocnienia nadzoru nad zawieraniem i rozliczaniem umów zawieranych ze Studium Doskonalenia Kadr, wprowadzenia mechanizmów ograniczających ryzyko powstania konfliktu interesów przy zawieraniu i rozliczaniu umów, a także wzmocnienia nadzoru nad redagowaniem postanowień aktów prawa wewnętrznego w celu ograniczenia ryzyka zawierania w nich zapisów umożliwiających ich swobodną interpretację. Do zarządu Studium Doskonalenia Kadr skierowano wniosek o terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu umów najmu zawar-

tych z Akademią Morską w Gdyni. Mowa tutaj o kilku fakturach, które zostały zapłacone z niewielkim opóźnieniem.

Dodam, że w wyniku kontroli oraz skierowanych wniosków rektor poinformował, że przystąpił do realizacji zaleceń. Zarząd Studium Doskonalenia Kadr zapewnił, iż w przyszłości zobowiązania z tytułu zawieranych umów będą regulowane w sposób terminowy.

Dodam jeszcze, że w wyniku wspomnianej na początku kontroli doraźnej, która zakończyła się oceną negatywną, sformułowano osiem wniosków. Przytoczę tylko cztery, które dotyczyły wzmocnienia nadzoru w celu rzetelnego prowadzenia postępowań konkursowych. Mówię o kontroli przeprowadzonej w 2012 roku dotyczącej okresu 2007–2012. Powtórzę, że pierwszy wniosek dotyczył wzmocnienia nadzoru w celu rzetelnego prowadzenia postępowań konkursowych dotyczących zatrudnienia. Dalej były to wnioski dotyczące wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych zapewniających przestrzeganie wszystkich postanowień zawieranych umów, wzmocnienia nadzoru nad dokonywaniem zamówień publicznych – są to wybrane cztery wnioski, które przytaczam z ośmiu – wzmocnienia nadzoru nad służbami księgowymi w celu zapewnienia prawidłowego sporządzania dokumentacji dotyczącej środków trwałych.

W wyniku kontroli oraz zastrzeżeń zgłoszonych wówczas przez rektora – które zostały oddalone – rektor zapewnił o realizacji wszystkich zaleceń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Dziękuję bardzo.

Wiceprezes NIK Mieczysław Łuczak:

Panie przewodniczący, jeszcze jedno zdanie uzupełnienia.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Proszę bardzo.

Wiceprezes NIK Mieczysław Łuczak:

Powiem tak. Szanowni państwo, jak sami widzicie i jak przedstawiła pani dyrektor, z trzech jednostek, które były kontrolowane, jedna nie ma żadnych zaleceń, a dwie były z zaleceniami. Chodzi natomiast o jedną rzecz. Do głowy i na usta ciśnie się następujące sformułowanie. Jeżeli coś jest nie tak, lepiej przeorganizować, zmienić nazwę – po to żeby nie robić nic. W 2012 roku też były zalecenia Najwyższej Izby Kontroli dla Akademii Morskiej w Gdyni. Efekty kontroli za lata 2015–2017 są, śmiem twierdzić, jeśli nie takie same, to jeszcze gorsze. To tyle z mojej strony.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z zaproszonych gości, a przede wszystkim parlamentarzystów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Ze swojej strony dodam, iż rozumiem, że gdyby taka sytuacja miała się powtórzyć, wówczas państwo jako Najwyższa Izba Kontroli będziecie musieli zastosować inne przewidziane prawem reakcje. Rozumiem jednak, że w tej chwili następuje wdrażanie państwa zaleceń.

Wiceprezes NIK Mieczysław Łuczak:

Przewidujemy je, jeżeli nie nastąpi radykalna zmiana, jeżeli nie będzie informacji z drugiej strony o przystąpieniu do realizacji zaleceń.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Jasne. Dziękuję państwu bardzo. Przechodzimy do realizacji punktu drugiego. O przedstawienie informacji poproszę pana ministra Grzegorza Witkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Jeżeli chodzi o pierwszy punkt i przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, jesteście państwo wolni. Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Grzegorz Witkowski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej zobowiązany jest do składania Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej co dwa

lata informacji o gospodarowaniu wodami. Przedkładana informacja dotyczy dwóch ostatnich lat funkcjonowania instytucji wykonującej zadania w zakresie gospodarki wodnej przed zmianą porządku prawnego, jaką wprowadziła nowa ustawa – Prawo wodne.

Dokument, który państwu dostarczyliśmy, zawiera informacje zebrane na poziomie krajowym. Zawiera następujące elementy: stan zasobów wodnych i ich wykorzystanie, realizację planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy, współpracę międzynarodową na wodach granicznych oraz wykonywanie umów w tym zakresie, realizację zadań w zakresie utrzymania wód oraz podstawowego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, inwestycje prowadzone w ramach gospodarki wodnej, działania planistyczne w zakresie gospodarowania wodami, zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz ochrona ludności przed powodzią i suszą.

Jeżeli chodzi o stan zasobów wodnych oraz ich wykorzystanie, od kilku lat zmagamy się z suszą. Rok 2016 został zaliczony do suchych. Rok 2017 został zaliczony do przeciętnych. Rok 2015 był zaliczony do skrajnie suchych. W latach 2016–2017 nie nastąpił znaczący przyrost pojemności zbiorników retencyjnych. W tym okresie dużym zbiornikiem wodnym, który został oddany do użytku, był zbiornik wodny Świnna Poręba o pojemności całkowitej 161 mln m^3. Szacuje się, że łączna objętość zmagazynowanej wody w istniejących zbiornikach retencyjnych w Polsce wynosi około 4 mld metrów sześciennych, co stanowi niewiele ponad 6,5% objętości średniego rocznego odpływu z wielolecia i nie daje pełnej możliwości ochrony przed powodzią i suszą. Dlatego w latach 2016-2017 były realizowane, są realizowane i nadal będą realizowane działania na rzecz rozwoju śródlądowych dróg wodnych. W niedalekiej przyszłości będą też realizowane, działania z zakresu programu na rzecz małej i średniej retencji. Został powołany komitet sterujący oraz grupa robocza komitetu do spraw śródlądowych wód wodnych.

W roku 2017 prezydent RP podpisał ustawę o ratyfikacji europejskiego porozumienia AGN.

Realizacja planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy. W 2016 roku trwały prace legislacyjne zmierzające do przyjęcia przez Radę Ministrów aktualizacji planów gospodarowania wodami w formie rozporządzeń. Raport do Komisji Europejskiej został przekazany w marcu 2017 roku.

Współpraca międzynarodowa. Współpracę tę kontynuowano na wodach granicznych – 42% długości granic stanowią rzeki. Realizowano współpracę z Republiką Federalną Niemiec, Republiką Czeską, Republiką Słowacką, Ukrainą oraz Republiką Litewską na podstawie umów o współpracy w dziedzinie użytkowania i ochrony wód granicznych.

Realizacja zadań w zakresie utrzymania wód i urządzeń. Zadania w tym zakresie były realizowane przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej. W latach 2016–2017 na utrzymanie wód będących w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej wydatkowano łączną kwotę ponad 51 mln zł. Na utrzymanie urządzeń wodnych wydatkowano kwotę 106 mln zł.

W ramach działań związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków spływu wód i ochrony przed powodzią w okresie zimowym utrzymywano pogotowie lodołamaczy oraz prowadzono akcję lodołamania. Łączny koszt czynnej osłony przeciwpowodziowej wyniósł 15 mln zł.

Kontynuowano realizację zadań wynikających z perspektywy finansowej na lata 2007–2013.

Chciałbym także krótko powiedzieć państwu o najważniejszych inwestycjach w gospodarce wodnej, które obecnie przygotowujemy bądź realizujemy. Jest to budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze. Gospodarzem tej inwestycji jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. W roku 2017 zrealizowano roboty konieczne i zabezpieczające wypłatę roszczeń podwykonawców oraz wybrano nowego wykonawcę robót budowlanych, ponieważ gospodarz, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, musiał odstąpić od umowy z poprzednim wykonawcą. W poprzednim tygodniu rozpoczęto prace nad przekierowaniem nurtu koryta Odry na zbiorniku Racibórz Dolny na nowe urządzenia. Na jesieni ubiegłego roku delegacja z Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej była na miejscu. Prace przebiegają w sposób niezagrożony. Generalny wykonawca nie zgłasza żadnych opóźnień oraz problemów

z terminowym oddaniem zbiornika, który jest zbiornikiem najbardziej zabezpieczającym przed powodzią na Odrze.

Kolejna inwestycja to zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław, etap drugi. Beneficjentem jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Również jest to projekt realizowany w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Jego wartość wynosi 100 mln zł. W roku 2016 prowadzono prace przygotowawcze, a w roku 2017 rozpoczęto roboty budowlane.

Ostatnia duża inwestycja, o której mówiłem także dwa tygodnie temu z mównicy sejmowej, to ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej. Beneficjentem jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Zadanie to jest finansowane w ramach projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły. Wartość zadania według umowy o dofinansowanie z czerwca 2017 roku wynosi ponad 500 mln zł. W roku 2017 ogłoszono przetargi na wyłonienie wykonawców robót budowlanych. Pod koniec 2017 roku zawarto umowy dotyczące realizacji zbiorników Boboszów i Roztoki.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Reszta materiałów została państwu dostarczona. Jeżeli będą pytania, bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z zaproszonych gości albo parlamentarzystów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Chruszcz.

Poseł Sylwester Chruszcz (WiS):

Panie ministrze, mam pytanie na temat zbiornika Racibórz Dolny. Wspomniał pan, że poprzedni wykonawca zszedł z budowy czy też został z niej odsunięty. Kto teraz prowadzi budowę? Czy pamięta pan? Czy zna pan odpowiedź?

Podsekretarz stanu w MGWiŻŚ Grzegorz Witkowski:

Budimex.

Poseł Sylwester Chruszcz (WiS):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania, głosy w dyskusji? Nie widzę. Zamykam dyskusję.

Równocześnie przypominam, że nasze dzisiejsze prace muszą zakończyć się konkluzją o przyjęciu bądź odrzuceniu rozpatrywanej informacji. A zatem zgłaszam wniosek o przyjęcie informacji z druku nr 2836. Czy jest sprzeciw? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjmuje powyższy wniosek. Sprzeciwu nie słyszę.

Proszę państwa, pozostał nam tylko wybór posła sprawozdawcy. Na posła sprawozdawcę chciałbym zaproponować pana posła Sylwestra Chruszcza. Nagroda za aktywność na posiedzeniu Komisji.

Poseł Sylwester Chruszcz (WiS):

Zgadzam się.

Przewodniczący poseł Krzysztof Zaremba (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciwny tej kandydaturze? Dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji.